



"YASHIL IQTISODIYOT VA TARAQQIYOT"

IV GLOBAL VA MILLIY IQTISODIYOT TRENDLARI: "O'ZBEKISTON - 2030" STRATEGIYASI

23-24 OKTYABR

23-24 OCTOBER 2025

2030 UZBEKISTAN STRATEGY

CONFERENCE "GLOBAL AND NATIONAL ECONOMIC TRENDS"



TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI

FORUM
"2030" GLOBAL VA UZBEKISTON - 2030 STRATEGIYASI
"O'ZBEKISTON - 2030" STRATEGIYASI
"2030" GLOBAL VA UZBEKISTON - 2030 STRATEGIYASI
"2030" GLOBAL VA UZBEKISTON - 2030 STRATEGIYASI

GLOBAL VA MILLIY IQTISODIYOT TRENDLARI: "O'ZBEKISTON - 2030" STRATEGIYASI
GLOBAL AND NATIONAL ECONOMIC TRENDS: "UZBEKISTAN-2030" STRATEGY
ГЛОБАЛЬНЫЕ И НАЦИОНАЛЬНЫЕ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ТЕНДЕНЦИИ: СТРАТЕГИЯ «УЗБЕКИСТАН -2030»

YASHIL IQTISODIYOT VA TARAQQIYOT

2025

ELEKTRON ILMIY JURNAL

MAXSUS SON

- MACROECONOMIC STABILITY
- LABOR MARKET IN THE GREEN ECONOMY
- GLOBAL ECONOMY AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS
- GREEN INVESTMENT AND FINANCING
- GREEN TECHNOLOGIES
- ECO-TOURISM
- GREEN INNOVATIONS

CONFERENCE "GLOBAL AND NATIONAL ECONOMIC TRENDS"

TASHKENT STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS

2nd CONFERENCE ON BANKING / FINANCIAL DIRECTION OF THE PRIVATE SECTOR

2030

BANK-MOLIYA TIZIMI VA XUSUSIY SEKTORNI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI



**TOSHKENT DAVLAT
IQTISODIYOT UNIVERSITETI**

IV GLOBAL VA MILLIY IQTISODIYOT TRENDLARI: “O‘ZBEKISTON – 2030” STRATEGIYASI FORUMI

(MAXSUS SON)

TOSHKENT–2025

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

ISBN: 978-9910-8110-8-1

UO'K: 004.89(575.1)(062)

KBK: 32.813(5O')ya1

T 97

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayeich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayeich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayeich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhriddinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow))
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

INNOVATSION SIYOSATNI AMALGA OSHIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI – OLIY TA'LIM TRANSFORMATSIYASI, RAQAMLI MODERNIZATSIYA VA BARQAROR RIVOJLANISH OMILLARI.....	13
Sharipov Kongratbay Avezimbetovich	
O'ZBEKISTON YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHI: ZARURAT, MAQSADI VA AYRIM MUAMMOLARI, YECHIMLAR	16
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna	
FAN, TA'LIM VA ISHLAB CHIQARISHDAGI SO'NGGI TENDENSIYALAR VA INNOVATSIYALAR	25
To'ychiyev Olimjon Alijonovich	
QURILISH TASHKILOTLARIDA KREDITGA LAYOQATLILIKNI BAHOLASHNI RAQAMLASHTIRISH	30
Mavlanov Normo'min Normamatovich	
BUDJET TASHKILOTLARIDA DAVLAT XARIDLARINI SAMARALI TASHKIL ETISHDA ELEKTRON SAVDOLARNING AHAMIYATI.....	37
Turabov Sarvar Abdumalikovich	
O'ZBEKISTONNI MINTAQAVIY TA'LIM VA ILM-FAN HABIGA AYLANTIRISHNING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI	41
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li	
HUDUDIY RIVOJLANISH STRATEGIYALARIGA INNOVATSION KOMPONENTLARNI INTEGRATSIYA QILISH USULLARI	46
Muminov Fazliddin Xusniddin o'g'li	
OROL DENGIZI MEROSI: EKOLOGIK FOJIANI BARQAROR EKOTURIZM IMKONIYATLARIGA AYLANTIRISH	52
Zufarova Nozima	
KORXONALARNING YASHIL MARKETING STRATEGIYASINI ISHLAB CHIQISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	60
Ergashxodjayeva Shaxnoza Djasurovna	
O'ZBEKISTONDA ISHCHI KUCHI BOZORINING TAKRORIY AMAL QILISHINING NAZARIY JIHATLARI	66
Mamaraximov B.E.	
BANK-MOLIYA TIZIMIDA QIMMATLI QOG'OZLAR VA MOLIYAVIY INSTRUMENTLARDAN FOYDALANISH ORQALI GAROV DIVERSIFIKATSIYASINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	70
Xolbozorov Husniddin Norbek o'g'li	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA TO'QIMACHILIK SANOATIDA MARKETINGNING INNOVATSION KONSEPSIYALARI.....	76
Jumayev Olimjon Sadulloevich, Axmedova Shoxsanam Sindbod qizi	
SAVDO KORXONALARIDA EKOLOGIK MAHSULOTLARNI TARG'IB QILISH VA SOTISHNI RAG'BATLANTIRISH USULLARI	84
Jalalova Dildora Jamolovna	
DIRECTIONS OF FORMING AND PROVIDING A COMPETITIVE EXPORT-ORIENTED ECONOMY IN UZBEKISTAN	87
Asatullaev Khurshid Sunatullaevich, Nasirkhodjaeva Dilafruz Sabitkhanovna, Abdullayeva Madina Kamilovna	
FROM SCIENCE TO BUSINESS: HOW UNIVERSITIES STIMULATE INNOVATION	94
Prof. A. Bobozhonov, Prof. A.M. Shatre, Assoc. Prof. V. Kirilova Vladimirova, prof. R.Kh. Karlibaeva	
PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF GREEN TECHNOLOGIES IN UZBEKISTAN BASED ON ADVANCED INTERNATIONAL EXPERIENCE	100
Otamuratov Sarvar	
SPECIFIC FEATURES OF MIGRATION FROM UZBEKISTAN AND PROSPECTS FOR ORGANIZATIONAL IMPROVEMENT	105
Sabiroya Lola Shavkatovna, Shaislamova Nargiza Kabilovna	

KORXONA BARQAROR AXBOROT TIZIMINI YARATISH QIYINCHILIKLARI.....	112
Abidov Abdujabbar Abduxamidovich	
TIJORAT BANKLARI FAOLIYATIGA FOIZ RISKINING TA'SIRI VA ILMIY-NAZARIY ASOSLARI.....	119
Isakov.J.Ya	
CREATION OF A MECHANISM FOR THE DEVELOPMENT AND INTRODUCTION OF A MODEL OF COMPLETE TRANSITION TO THE NETZERO ENERGY SYSTEM IN UZBEKISTAN	127
Makhmudova Guljakhon N., Gulomova Nigora Farxadovna	
УСИЛЕНИЕ ВОЗДЕЙСТВИЯ ХОЗЯЙСТВЕННОГО МЕХАНИЗМА НА СТОИМОСТНУЮ ОЦЕНКУ ОСНОВНЫХ ФАКТОРОВ ПРОИЗВОДСТВА.....	133
Алишер Расулев, Сергей Воронин	
РОЛЬ ФИНАНСОВОЙ ГЛОБАЛИЗАЦИИ В РАЗВИТИИ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА: ПЕРСПЕКТИВА И ПРИКЛАДНЫЕ РЕШЕНИЯ ДЛЯ ИХ ПЕРЕХОДА К МСФО.....	143
Эргашева Шахло Тургуновна	
DEVELOPMENT PROSPECTS OF AGRICULTURAL ECONOMIC ACTIVITY UNDER DIGITAL TRANSFORMATION	151
Boburjon Vafoev	
ENERGETIKA TIZIMIDAGI KORXONALAR MOLIYAVIY HOLATINING TAHLILI.....	157
Matnazar Yusupovich Raximov	
АСПЕКТЫ УПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЕМ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ТУРИЗМА В РЕСПУБЛИКЕ.....	162
Очилова Хилола Фармоновна	
TA'LIM XIZMATLARI BOZORINI TAKOMILLASHTIRISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLAR.....	167
Abdullayev Suyun Artikovich	
THE INTERCONNECTION BETWEEN DIGITAL LEARNING PLATFORMS AND THE DIGITAL ECONOMY.....	171
Kuchkarov Takhir Safarovich, Kholmonov Shodiyor Karshiboyevich	
BANK-MOLIYA TIZIMI VA XUSUSIY SEKTORNI RIVOJLANTIRISHDA YANGI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA BANK FAOLIYATINI RAQAMLASHTIRISH IMKONIYATLARI	174
Norov Akmal Ruzimamatovich	
РАЗВИТИЕ БАНКОВСКО-ФИНАНСОВОЙ СИСТЕМЫ И ЧАСТНОГО СЕКТОРА В РАМКАХ ПЕРСПЕКТИВ ВСТУПЛЕНИЯ ВО ВСЕМИРНУЮ ТОРГОВУЮ ОРГАНИЗАЦИЮ	180
У.А.Юлдашева	
ЗЕЛЕННЫЕ ПОТРЕБИТЕЛИ - ПУТИ РАЗВИТИЯ ЗЕЛЕННОГО РОСТА В РАМКАХ УСТОЙЧИВОЙ ЭКОНОМИКИ	185
Дехканова Наргиза Шарифовна	
ЭКОЛОГИЧЕСКИЙ АУДИТ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	192
Ходжаева М.Х.	
TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	199
Akbarova Barno Shuxratovna	
SUSTAINABLE ECONOMIC GROWTH THROUGH TOURISM UNDER THE GREEN ECONOMY FRAMEWORK	204
Jumayev Akbar Mahmudovich	
МАКРОИQTISODIY BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA BANK TIZIMINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	210
Erkinxojiyev Ismoiljon Ikromjon o'g'li	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA MINTAQAVIY SANOAT KORXONALARIDA KORPORATIV MADANIYATNI RIVOJLANTIRISH VA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OPTIMALLASHTIRISH.....	216
Matrizayeva Dilaram Yusupbayevna	
UZBEKISTAN AT THE CROSSROADS OF HISTORY AND GREEN INNOVATION: FROM THE GREAT SILK ROAD TO A SUSTAINABLE FUTURE	220
Avalova Gulshod Murodullayevna	

ГЛАВНЫЕ ВЕКТОРЫ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОЛИТИКИ ПО ОБЕСПЕЧЕНИЮ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	226
Абдуллаева М.К.	
ENVIRONMENTAL MANAGEMENT IN THE INDUSTRIAL CLUSTERS SYSTEM IN UZBEKISTAN: MODERN TRENDS AND DEVELOPMENT PROSPECTS.....	233
Kholikova Rukhsora Sanjarovna	
HUDUDDAGI KICHIK BIZNESNING SAMARALI TARKIBIY TUZILMASINI SHAKLLANTIRISHDA MUTASSADI TASHKILOTLARNING O'ZARO UYG'UN HARAKATINI TASHKIL ETISH.....	239
Sharipov Kuvondik Baxtiyorovich	
BUSINESS ANALYTICS IN HISTORICAL PERSPECTIVE: LESSONS FROM THE INDUSTRIAL REVOLUTION TO THE DIGITAL AGE	246
Burxonova Sabo Tulanovna	
"COST ENGINEERING"NING NAZARIY ASOSLARI VA UNI IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISHDAGI O'RNI.....	252
Zaynitdinova Umida Djalalovna	
FEATURES AND WAYS OF FURTHER DEVELOPMENT OF THE DIGITAL ECONOMY.....	256
Kobilov Alisher, Majidova Irodahon	
ПИЩЕВАЯ ИНДУСТРИЯ УЗБЕКИСТАНА: АГРАРНЫЙ ИМПУЛЬС, ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ И ЦЕНОВАЯ КОНЪЮНКТУРА.....	263
Юлдашев Голибжон Тургунович, Элдорбеков Гофурбек Искандарбек угли	
INCOME INEQUALITY AND MACROECONOMIC DETERMINANTS IN UZBEKISTAN: AN EMPIRICAL ANALYSIS	273
Muhammad Eid Balbaa, Marina Sagatovna Abdurashidova	
РЫНОК ТРУДА В УСЛОВИЯХ ФОРМИРОВАНИЯ ЗЕЛЕННОЙ ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА.....	276
Амирджанова Ситора Суннат кизи	
EKOLOGIK QO'RIQXONALARDA MONITORING JARAYONLARINING IQTISODIY VA TASHKILIY ANAMIYATI.....	282
Homidov Hamdam Hasan o'g'li	
ГАРМОНИЗАЦИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ СТАНДАРТОВ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН В СООТВЕТСТВИИ С МСФО	288
Абдужалилова Дилноз Абдусаттаровна	
SUSTAINABLE TOURISM AND BIODIVERSITY PROTECTION: CASE OF UZBEKISTAN WITHIN THE UNESCO WORLD HERITAGE FRAMEWORK.....	294
Yuldasheva Dilnoza Ulugbekovna	
ПРАКТИЧЕСКОЕ ПРИМЕНЕНИЕ НЕЙРОМАРКЕТИНГА НА МАРКЕТПЛЕЙСАХ (WILDBERRIES, UZUM MARKET, ЯНДЕКС МАРКЕТ)	300
Юлдашев Жамшид Абрарович	
ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА КАК СТИМУЛ РАЗВИТИЯ РЫНКА ТРУДА УЗБЕКИСТАНА.....	309
Шаюсупова Наргиза Тургуновна	
GLOBALLASHUV SHAROITIDA YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANISHI O'ZBEKISTONNING XALQARO SAVDOSIGA VA IQTISODIY XAVFSIZLIGIGA TAHDID SIFATIDA.....	315
Mamatov Mamajan Ahmadjonovich	
SUG'URTA TASHKILOTLARI FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISH VA INNOVATSION SUG'URTA MAHSULOTLARINI JORIY QILISH MASALALARI	321
Xalikulova Gulzada Tadjimuratovna	
O'ZBEKISTON OZIQ-OVQAT BOZORIDA YASHIL MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH ORQALI BARQAROR ISTE'MOLNI RAG'BATLANTIRISH	333
Eshmatov Sanjar Azimqulovich	
ИННОВАЦИОННЫЕ ЗЕЛЁНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В РАЗНЫХ ОТРАСЛЯХ ЭКОНОМИКИ: ГЛОБАЛЬНЫЙ ОПЫТ И НАЦИОНАЛЬНАЯ ПРАКТИКА	337
Назарова Ра'но Рустамовна, Мусаева Гавхар Ахматжон кизи	
YASHIL IQTISODIYOTDA MEHNAT BOZORI: O'ZBEKISTON TAJRIBASI VA ISTIQBOLLARI.....	343
Homidjonov Fozilxon Umarxon o'g'li, Haydarov Kamoliddin Baratovich	

GREEN INVESTMENT: PATHWAYS TOWARD A SUSTAINABLE FUTURE.....	348
Odilova Sitora Sayfitdin kizi	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA O'ZBEKISTON SANOAT KORXONALARIDA MARKETING STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	351
Kutbitdinova Mohigul Inoyatovna	
QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA YASHIL TEXNOLOGIYALAR VA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING BARQAROR RIVOJLANISHGA TA'SIRI	356
Metyakubov Azamat Djumanazarovich	
ELEKTR SANOAT KORXONALARINING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISH ISTIQBOLLARI.....	361
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li	
УЧЕТ ЗАТРАТ И МЕТОДЫ ОПРЕДЕЛЕНИЯ СЕБЕСТОИМОСТИ ПРОДУКЦИИ В НЕФТЕГАЗОВОЙ ОТРАСЛИ	368
Махкамова Саида Гайратовна	
MILLIY HISOBLAR TIZIMIDA INTELLEKTUAL MULK MAHSULOTLARINI MAKROIQTISODIY DARAJADA HISOBGA OLISHNING METODOLOGIK ASOSI.....	375
Sunnatov Muxtor Ne'matovich	
RENEWABLE ENERGY AND MACROECONOMIC STABILITY IN CENTRAL ASIA: PATHWAYS WITHIN THE GREEN ECONOMY	382
Khabibullo Abdullaev	
JAHON SUG'URTA AMALIYOTI ASOSIDA O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORIDA YANGI RIVOJLANISH YO'NALISHLARI.....	387
Abdimom'ino'va Saodat Taxirjonovna	
INTEGRATING DATA SCIENCE INTO GREEN FINANCING AND ECO-INNOVATIONS: ACHIEVING THE GOALS OF UZBEKISTAN-2030	397
Norboev Odil Abraevich, Kungratov Ilmurod Kuzibay ugli	
O'ZBEKISTONDA SANOAT ISHLAB CHIQRISHINI DIVERSIFIKATSIYALASH AMALIYOTI VA ISTIQBOLLARI	404
Olimov Maqsudjon Komiljon o'g'li	
СОЗДАНИЕ ЗЕЛЕННОГО ЭНЕРГЕТИЧЕСКОГО КОРИДОРА В ЕВРОПУ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ ПОТЕНЦИАЛ АЗЕРБАЙДЖАНА, КАЗАХСТАНА И УЗБЕКИСТАНА.....	411
Лала Гамидова Адиль, Арзуман Гусейнов Айдын	
MAHALLA TIZIMIDA AHOLINI OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARIGA BO'LGAN ISTE'MOL TALABLARI MODELI.....	419
S. Qulmatova	
AHOLI ICHKI MIGRATSIYASINING MEHNAT BOZORIGA TA'SIRINI STATISTIK O'RGANISH	427
Mirolimov Mirislom Mirshokir o'g'li	
O'ZBEKISTONDA BANK TIZIMINI RAQAMLASHTIRISH TENDENSIYALARI VA MUAMMOLARI	434
Jumaniyozova Mukaddas Yuldashevna	
ЗЕЛЁНЫЕ ФИНАНСЫ: ГЛОБАЛЬНЫЕ ТРЕНДЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ	438
Фаттахова Муниса	
QISHLOQ XO'JALIGI SOHASI FAOLIYATINI DAVLAT TOMONIDAN MUVOFIQLASHTIRISH VA BOSHQARISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	444
Tuxtamishev Shodimurod Qurbonboyevich	
MARKETING TADQIQOTLARI ASOSIDA MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORT SALONIYATINI OSHIRISH	452
Xojiyev Elshod Yoqub o'g'li	
СПОСОБЫ УПРАВЛЕНИЯ НАУЧНЫМИ УЧРЕЖДЕНИЯМИ В ЦЕЛЯХ ПЕРЕХОДА НА РАЗРАБОТКУ ЗЕЛЕННЫХ ИННОВАЦИЙ	459
Юдаков Александр Андреевич	
O'ZBEKISTONNI JAHON SAVDO TASHKILOTIGA A'ZO BO'LISHINING OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHGA TA'SIRI.....	466
Axmedova N.A.	

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KLASTERLAR FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISHNING IQTISODIY MEKANIZMI	471
<i>Sherkulov Shohruh Erkin o'g'li</i>	
DEVELOPMENT SCENARIOS OF UZBEKISTAN'S ACTIVE LABOR FORCE UNTIL 2030 AND THEIR ECONOMIC IMPLICATIONS	476
<i>Ganiev Bakhtiyor Zulfikor ugli, Rakhmonov Bekzod Sharibjon ugli</i>	
РАЗВИТИЕ ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКИ КАК ФАКТОР СТИМУЛИРОВАНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ АКТИВНОСТИ ЖЕНЩИН В УЗБЕКИСТАНЕ	481
<i>Дониерова Фотимабону Алишер кизи</i>	
YASHIL ENERGETIKA VA UNING IQTISODIY TARAQQIYOTDAGI O'RNI	488
<i>Babadjanova Malika Ruzimova</i>	
BENCHMARKING IN THE AUTOMOTIVE INDUSTRY: STRATEGIES FOR SUSTAINABLE COMPETITIVENESS	492
<i>Abdurashidova Nigora</i>	
УЗБЕКИСТАН СТРЕМИТСЯ К УСТОЙЧИВОМУ ЭКОНОМИЧЕСКОМУ РОСТУ, ВНЕДРЯЯ ПРИНЦИПЫ «ЗЕЛЁНОЙ» ЭКОНОМИКИ	498
<i>Сагдуллаева Гулнора Ботыровна</i>	
O'ZBEKISTONDA FAOLIYAT YURITAYOTGAN KOMPANIYALARNING GLOBAL MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH YO'NALISHLARI	502
<i>Sharipov Ixtiyor Baxtiyorovich</i>	
ZAIF BANDLIKDAN UNUMLI BANDLIK SARI TRANSFORMATSIYA: O'ZINI O'ZI BAND QILISH	507
<i>Qurbonov Samandar Pulatovich</i>	
ВОЗОБНОВЛЯЕМАЯ ЭНЕРГИЯ В ГЛОБАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ: ТЕКУЩИЕ ТЕНДЕНЦИИ И БУДУЩЕЕ РАЗВИТИЕ	514
<i>Меҳрибан Самедова Тофик</i>	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING MEHNAT UNUMDORLIGINI OSHIRISHGA TA'SIRI	521
<i>Zafar Alisherovich Mamadiev, Nodira Isametdinovna Xasanxonova</i>	
SAVDO KORXONALARIDA BUXGALTERIYA HISOBINI XALQARO STANDARTLARGA INTEGRATSIYA QILISH MEKANIZMLARI	526
<i>Ablazov Lazizbek Abdiquosimovich</i>	
TIJORAT BANKLARINING TRANSFORMATSIYASI JARAYONINI TAKOMILLASHTIRISH	530
<i>Ziyadullaev Z.</i>	
TO'LOV TIZIMI KONSEPTUAL MODELINING SHAKLLANISH TAMOYILLARI	537
<i>Toshniyozov Sherali Kamoliddinovich</i>	
STAFF PERFORMANCE EVALUATION BASED ON KPI SYSTEM INDICATORS	546
<i>Rakhmatullaeva Shakhnoza Khamidovna, Sadriddinova Sevinchkhon</i>	
SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND THE TRANSITION TO A GREEN ECONOMY IN THE CONTEXT OF GLOBAL ECONOMIC TRENDS	555
<i>Svetlana Yurievna Shatokhina</i>	
MILLIY TARBIYA OMILLARI VA MILLIY MADANIY YONDASHUV ASOSIDA TALABALARDA O'QUV TASHABBUSKORLIGINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY-AMALIY ASOSLARI	560
<i>Azimova Nilufar Nuriddinovna</i>	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINI TA'MINLASHDA BANK RESURSLARINING ROLI	567
<i>Xodjayeva Jeyrona Ravshonbek qizi</i>	
O'QUV DASTURINI INTEGRATSIYALASH VA YASHIL KO'NIKMALARNI RIVOJLANTIRISH: AKADEMIK VA SANOAT O'RTASIDAGI TAFOVUTNI YOPISH	572
<i>Qo'ziqulova Dilfuzaxon Maxammatisaqovna</i>	
DIGITAL TRANSFORMATION AND DIGITAL PLATFORMS AS A KEY FACTOR IN THE DEVELOPMENT OF SMALL BUSINESS ENTITIES	580
<i>Rizayeva Nilufar Oblakulovna</i>	

IQTISODIY OLIY TA'LIMDA STRATEGIK INNOVATSIYALAR: YASHIL KO'NIKMALARNI MILLIY VA GLOBAL BARQARORLIK MAQSADLARI BILAN MUVOFIQLASHTIRISH	585
<i>Xasanova Zarina Maxamadaliyeva</i>	
MARKAZIY OSIYODA YASHIL IQTISODIYOT: BARQAROR RIVOJLANISH YO'LIDAGI TO'SIQLAR VA ISTIQBOLLAR.....	594
<i>Aminov Shovkat O'ktam o'g'li</i>	
ПЕСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ЗЕЛЁНЫХ ОБЛИГАЦИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	598
<i>Саидахмедова Аида Мирзаевна</i>	
ПОВЫШЕНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ И СНИЖЕНИЕ РИСКОВ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ НА ОСНОВЕ ОБЕСПЕЧЕНИЯ БЕЗОПАСНОСТИ ТРАНЗАКЦИЙ В ФИНАНСОВЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ СИСТЕМАХ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ СОВРЕМЕННЫХ СИММЕТРИЧНЫХ КРИПТОСИСТЕМ.....	605
<i>Раҳимбердиев Қ.Б.</i>	
ИНТЕГРАЦИЯ ФИНАНСОВЫХ И СТРАХОВЫХ ИНСТРУМЕНТОВ ДЛЯ СТИМУЛИРОВАНИЯ УСТОЙЧИВОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА	612
<i>Ш.Ф.Кобилжонова</i>	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ КАПИТАЛА ХОЗЯЙСТВУЮЩИХ СУБЪЕКТОВ В КОНТЕКСТЕ РАЗВИТИЯ БАНКОВСКО-ФИНАНСОВОЙ СИСТЕМЫ И ЧАСТНОГО СЕКТОРА ЭКОНОМИКИ	618
<i>Д.А.Юлдашева</i>	
РОЛЬ БАНКОВСКО-ФИНАНСОВОЙ СИСТЕМЫ И СТРАХОВЫХ МЕХАНИЗМОВ В СТИМУЛИРОВАНИИ РАЗВИТИЯ ЧАСТНОГО СЕКТОРА	624
<i>Г.Т.Ахмедова</i>	
SUG'URTA BOZORI FAOLIYATINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TRANSFORMATSIYALASH VA UNING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH MASALALARI.....	630
<i>Saidov Farrux Faxriddinovich</i>	
OPPORTUNITIES TO ENSURE SUSTAINABLE ECONOMIC GROWTH IN THE ENERGY SECTOR THROUGH THE TRANSITION TO A GREEN ECONOMY.....	635
<i>Ulashov Aliboy Rashid ugli, Istamova Nasiba Narzillo kizi</i>	
INKLYUZIV OLIY TA'LIMDA MUSTAQIL ISHLASH JARAYONINI TASHKILLASHTIRISH.....	641
<i>Akbarova Kamola Abdujabbor qizi</i>	
YOUTH-DRIVEN PATHWAYS TO GREEN EMPLOYMENT: A THEORETICAL EXAMINATION OF INCLUSIVE ECONOMIC STRATEGIES	646
<i>Suvpulatov Ozodjon Alijon ugli</i>	
KICHIK BIZNES INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHDA XORIJIY TAJRIBALAR VA UNING O'ZBEKISTON UCHUN AHAMIYATI	651
<i>Botirova Xulkar Olimjonovna</i>	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA BARQAROR RIVOJLANISH KLASTERLARI: NAZARIY ASOSLAR VA AMALIY YONDASHUVLAR.....	655
<i>Sherkulova Nodirabegim Baxordin qizi</i>	
BIOTECHNOLOGICAL SOLUTIONS IN URBAN PLANNING: OPPORTUNITIES AND LIMITATIONS OF "LIQUID TREES"	660
<i>Nosirkulov Asadjon Ahmadjon ugli</i>	
YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA TIKLANADIGAN ENERGIYA MANBALARINING O'RNI.....	663
<i>Fayziyeva Dilso'z Bahodirovna</i>	
KREDIT PORTFELIDA MUAMMOLI KREDITLAR ULUSHINI KAMAYTIRISH YO'LLARI	668
<i>Salixova G.J</i>	
O'ZBEKISTONDA KANDOLAT MAHSULOTLARI BOZORINI RIVOJLANTIRISHDA YASHIL MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH.....	672
<i>Boboyorova Maftuna Xaqqul qizi, Boboyorov Islombek Xaqqul o'g'li</i>	
OLIY TA'LIM TIZIMIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH METODLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	675
<i>Xusniddinov Yorqinjon Muhiddin o'g'li</i>	

MODA SANOATIDA CRM TIZIMLARINI ELEKTRON SAVDO PLATFORMALARI BILAN UYG'UNLASHTIRISHDAGI TO'SIQLAR	679
Xalilova Nafisa Komilovna	
ENHANCING FOREIGN ECONOMIC RELATIONS AS A DRIVING FACTOR IN THE DEVELOPMENT OF THE NATIONAL ECONOMY	683
Khaitova Feruza Bahrom kizi	
MARKAZIY OSIYO MAMLAKATLARIDA XORIJIY INVESTITSIYALARNING QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARIGA TA'SIRI	687
Akishova Shaxnoza Davlet qizi	
BUXORO VILOYATIDA HUNARMANDCHILIK FAOLIYATINING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI: TAHLIL VA ISTIQBOLLAR.....	693
Ravshanova Gulchexra Ravshanovna	
SANOATNI RIVOJLANTIRISHNING MEKANIZMLARI TURLARI VA OLIMLARNING YONDASHUVLARI	698
Ne'matov Shoxruxbek Ma'murjon o'g'li	
O'ZBEKISTON BANK-MOLIYA TIZIMIDA KREDIT RISKLARINI BOSHQARISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH VA UNING XUSUSIY SEKTOR RIVOJLANISHIGA TA'SIRI.....	703
Norova Nozima Nabiyevna	
O'ZBEKISTON BANK-MOLIYA TIZIMIDA REAL SEKTORNI KREDITLASH MEKANIZMLARINI SAMARALI JORIY ETISH VA XUSUSIY SEKTOR RIVOJIGA TA'SIRI.....	709
Abduxomidov Ikromjon Maxamadin o'g'li	
MOLIYA TIZIMIDA BOJ-TARIF SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH VA XUSUSIY SEKTOR RIVOJLANISHIGA TA'SIRI (OZIQ-OVQAT IMPORTI MISOLIDA).....	715
Rizaev Mirmahmud Xotamjanovich	
YASHIL MARKETING VA ESG INTEGRATSIYASI: STATISTIK TAHLIL VA BARQAROR RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	721
Charos G'ayratova	
ИННОВАЦИОННЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ПРОМЫШЛЕННОГО КАПИТАЛА ДЛЯ ОБЕСПЕЧЕНИЯ УСТОЙЧИВОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА В УСЛОВИЯХ ФОРМИРОВАНИЯ «ЗЕЛЁНОЙ» ЭКОНОМИКИ.....	727
Г.А.Хайитбаева	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH SHAROITIDA TIJORAT BANKLAR TOMONIDAN TADBIRKORLIK FAOLIYATINI KREDITLASH.....	734
Tajiddinov Jamshiddin Shamsutdinovich	
IQTISODIYOTNING TARKIBIY TRANSFORMATSIYASIGA XORIJIY INVESTITSIYALAR TA'SIRINI BAHOLASH MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	738
Shodiboyeva Dilzoda Farhodjon qizi	
MOLIYA TIZIMI BARQARORLIGI VA BUDJET TUSHUMLARINI OSHIRISHDA TASHQI IQTISODIY FAOLIYATNING AHAMIYATI.....	743
Aktamov Akbarjon Aslan o'g'li	
ENSURING SUSTAINABLE ECONOMIC GROWTH IN THE TRANSITION TO A GREEN ECONOMY: AN ECONOMETRIC ANALYSIS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN CARBON EMISSIONS AND ECONOMIC DEVELOPMENT.....	748
Shakhriddinova Sitara Tolibjon kizi	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH JARAYONIDA TIJORAT BANKLARIDA INVESTITSIYA LOYIHALARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA ESG TAMOYILLARINING ROLI	760
Ostonaqulova Gulchehraxon Muhammadyoqub qizi	
YASHIL IQTISODIYOT TAMOYILLARI ASOSIDA SANOAT KORXONALARIDA YETKAZIB BERISH STRATEGIYALARINI ISHLAB CHIQISH	769
Yusupov Ulug'bek Mamayusupovich	
YASHIL IQTISODIYOT KONTEKSTIDA MAKROIQTISODIY BARQARORLIKNI MUSTAHKAMLASH: XALQARO TAJRIBA VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI.....	776
Isroilov Islomiddin Kamoliddin o'g'li	

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA SPORT TASHKILOTLARINING YANGI BIZNES MODELLARINI ISHLAB CHIQISH	782
G'ulomov Musirmon	
O'ZBEKISTONDA IQTISODIYOTGA XORIJIY INVESTISIYALARNI JALB ETISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI VA ISTIQBOLLARI	786
Sharipova Shahnoza Baxtiyorovna	
O'ZBEKISTONDA INVESTISIYA MUHITIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR VA INVESTISIYALARNING IQTISODIYOTGA JALB ETILISH HOLATI TAHLILI	795
Karimova Qunduz Atanazarovna	
O'ZBEKISTON TURISTIK XIZMATLAR BOZORIDA BANDLIK TRANSFORMATSIYASINI VA UNI TARTIBGA SOLISH HOLATINI TAHLIL QILISH	804
To'xtayeva Xurshida Farxodovna	
INVESTITSIYA LOYIHALARIGA TA'SIR QILUVCHI INVESTITSIYA RISKLARINI BAHOLASH.....	811
Zohidova Ruksora Komiljon qizi	
ТИПЫ НАЦИОНАЛЬНЫХ ФИНАНСОВЫХ РАЗВЕДОК: ОСНОВНЫЕ РАЗЛИЧИЯ, ФОРМЫ И МЕТОДЫ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....	817
Эсанов Шохрух Отабекович	
FACE RECOGNITION PROGRAM IN PYTHON.....	823
Khurramova Maftunakhon Zhurabekovna, Khurramov Azizjon Bakhodir ugli	
FORMATION OF ACCOUNTING POLICY FOR INTANGIBLE ASSETS.....	827
Farhod T. Abduvaxidov, Ramazon A. Abdurakhmanov	
O'ZBEKISTON EKSPORT TARKIBINI YUQORI QO'SHIMCHA QIYMATLI MAHSULOTLARGA O'TKAZISH STRATEGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	834
Raximov Eshmurod Normuradovich	
EKSPORT FAOLIYATIDA ERKIN IQTISODIY ZONALARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	838
Berdivaliyeva Madina Komiljon qizi	
TURIZM KLASTERLARIDA TIBBIY XIZMATLAR INTEGRATSIYASI: XALQARO TAJRIBA VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI	841
Yazdanova Shohista Tuyg'un qizi Farxodova Shohnoza Umidbek qizi	
O'ZBEKISTON HAVO TRANSPORTI TIZIMINING JAHON IQTISODIYOTIDAGI O'RNI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	850
Azimova Moxinur Nozimovna	
ОЦЕНКА СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ КАЧЕСТВА ОБСЛУЖИВАНИЯ В МАЛЫХ ГОСТИНИЦАХ ТАШКЕНТСКОЙ ОБЛАСТИ.....	856
Гаппарова Майрамхон Зафар кизи	

O'ZBEKISTONDA IQTISODIYOTGA XORIJIY INVESTISIYALARNI JALB ETISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI VA ISTIQBOLLARI

Sharipova Shahnoza Baxtiyrovna

Xorazm viloyati Shovot tumanidagi 14 – umumiy o'rta ta'lim maktabida matematika fani o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada xorijiy investisiyaning mohiyati, 2022 – 2026-yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasining "Investisiyalardan samarali foydalanish hamda eksport hajmlarini oshirish bo'yicha, "pastdan-yuqoriga" tamoyili asosida, yangi tizim yo'lga qo'yish" deb nomlangan 26-maqсадining ustuvor yo'nalishlari va vazifalari, O'zbekistonda 2024 yilda asosiy xorijiy investisiya ulushiga ega bo'lgan hamkor davlatlar, O'zbekistonda asosiy kapitalga investisiyalarda chet el investisiyalari va kreditlari tahlili, O'zbekistonda asosiy kapitalga investisiyalarda chet el investisiyalari va kreditlari miqdorining istiqbolli uchun prognoz ko'rsatkichlari yoritilgan.

Kalit so'zlar: xorijiy investisiya, investisiya muhiti, investisiya jozibadorligi, asosiy kapitalga investisiyalarda chet el investisiyalari va kreditlari, investisiya loyihalari, prognoz.

Abstract: This article discusses the essence of foreign investment, the priority areas and tasks of Goal 26 of the new Uzbekistan Development Strategy for 2022-2026, entitled "Establishing a new system for the effective use of investments and increasing export volumes, based on the "bottom-up" principle", partner countries with the main share of foreign investment in Uzbekistan in 2024, analysis of foreign investments and loans in fixed capital investments in Uzbekistan, and forecast indicators for the future volume of foreign investments and loans in fixed capital investments in Uzbekistan.

Key words: foreign investment, investment environment, investment attractiveness, foreign investments and loans in fixed capital investments, investment projects, forecast.

Аннотация: В данной статье рассматриваются сущность иностранных инвестиций, приоритетные направления и задачи Цели 26 новой Стратегии развития Узбекистана на 2022-2026 годы "Создание новой системы эффективного использования инвестиций и увеличения объемов экспорта, основанной на принципе "снизу вверх", страны-партнеры с основной долей иностранных инвестиций в Узбекистан в 2024 году, анализ иностранных инвестиций и кредитов в основной капитал в Узбекистане и прогнозные показатели будущего объема иностранных инвестиций и кредитов в основной капитал в Узбекистане.

Ключевые слова: иностранные инвестиции, инвестиционная среда, инвестиционная привлекательность, иностранные инвестиции и кредиты в основной капитал, инвестиционные проекты, прогноз.

KIRISH

Mamlakatda barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlashda xorijiy investisiyalar muhim ahamiyat kasb etadi, chunki ular vositasida mamlakatning qo'shimcha investisiya mablag'lariga bo'lgan ehtiyoji qondiriladi, mamlakat iqtisodiyotiga yangi va zamonaviy texnika va texnologiyalar kirib keladi, ilmiy yangiliklar, zamonaviy menejment usul va uslublari joriy etiladi, xususiylashtirish jarayonlari jadallashtiriladi, eksportbop mahsulotlar ishlab chiqarish orqali jahon bozoriga yo'l ochiladi va uning xalqaro maydonlarda raqobatbardoshligi ta'minlanadi, buning natijasida mamlakatning iqtisodiy rivojlanishi ta'minlanadi. Texnika va texnologiyalarning modernizatsiya qilinishi orqali ma'naviy eskirgan va samarasiz texnologiyalar hisobdan chiqariladi, shuningdek mamlakatning iqtisodiy xavfsizlik ko'rsatkich (indikator)lari, jumladan YalMning o'sishi, eksport ko'rsatkichlari, ish bilan bandlik, milliy valyutaning barqarorligi, sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmining ortishi hamda mahsulot turlarining kengayishi va boshqa ko'rsatkichlarning ta'minlanishida xorijiy investisiyalar o'ziga xos vazifani o'tab beradi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Xorijiy investisiyalarning iqtisodiyotning rivojlanishida ahamiyati bo'yicha dastlab Kovalev V.V., N.V. Kiseleva, M.N.Brodskiy, S.I.Kostenko, E.Pinali [2,3,4,5] kabi iqtisodchi olimlarning ilmiy asarlarida tadqiq etilgan.

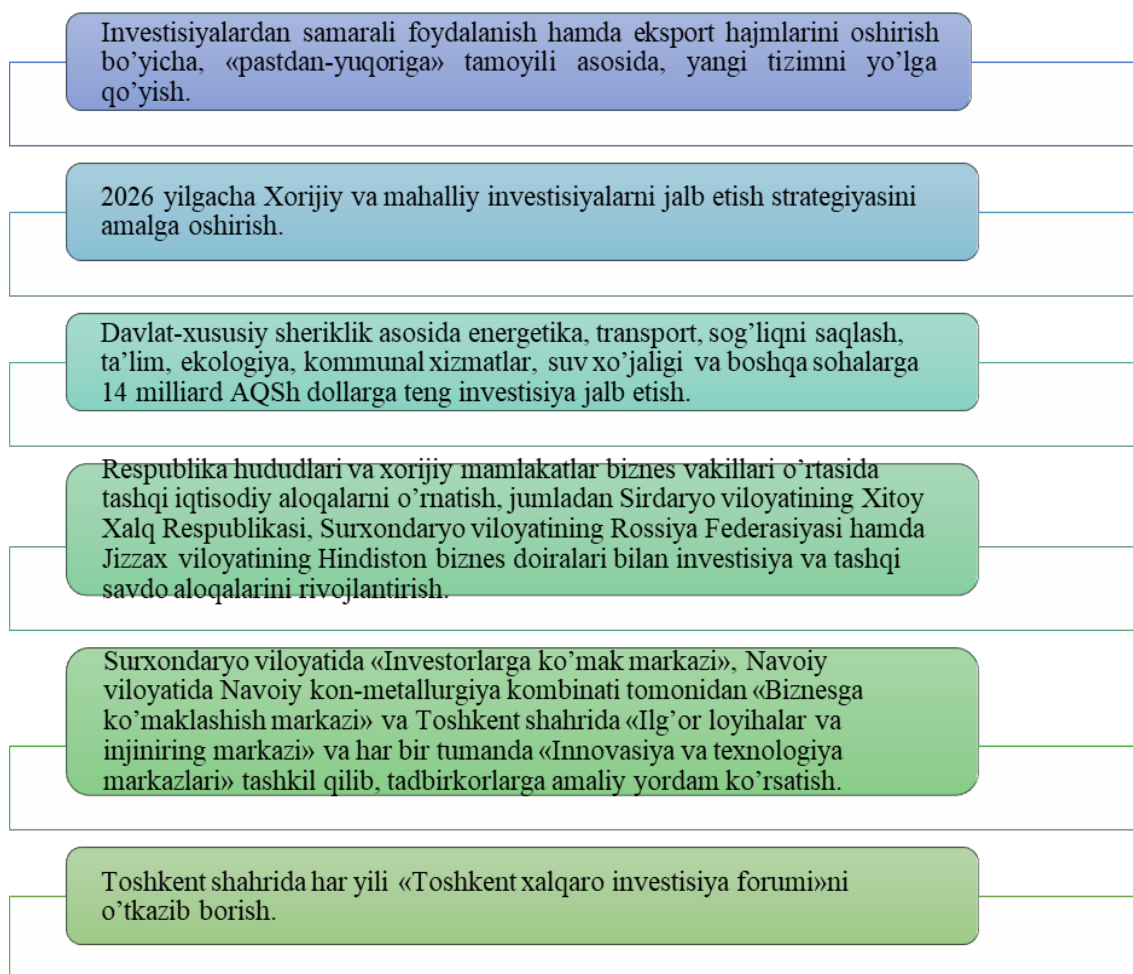
Xorijiy investisiyalarni jalb etish masalalari yuzasidan O'zbekistonlik iqtisodchi olimlardan A.V.Vaxabov, Sh.X.Xajibakiyev, N.G. Mo'minov, Yo.Abdullayev, H.H. Imomov va boshqalar tomonidan o'rganilgan [6,7,8]. Biroq, shuni ta'kidlash zarurki, hozirgi kunda O'zbekistonda xorijiy investisiyalarni jalb etishning nazariy va amaliy asoslarini kengroq o'rganish yanada dolzarb ahamiyat kasb etib bormoqda.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Asosiy ilmiy-nazariy qoidalarni ishlab chiqishda ilmiy abstraksiyalash, tahlil va sintez, induksiya va deduksiya, statistik guruhlash, monografik tadqiq etish, taqqoslash kabi ilmiy tadqiqot usullaridan foydalanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi qabul qilindi. Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi 7 ta yo'nalish va 100 ta maqsaddan iborat. Mazkur strategiyaning 29-maqsadi "Mamlakatda investisiya muhitini yanada yaxshilash va uning jozibadorligini oshirish, kelgusi besh yilda 120 milliard AQSh dollari, jumladan 70 milliard dollar xorijiy investisiyalarni jalb etish choralarini ko'rish" deb nomlanib, shu maqsadga erishishda quyidagi vazifalar belgilab berilgan (1-rasm).



1-rasm. 2022 – 2026 yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi 26-maqsadining ustuvor yo'nalishlari va vazifalari [1]

26-maqsadning "Investisiyalardan samarali foydalanish hamda eksport hajmlarini oshirish bo'yicha, «pastdan-yuqoriga» tamoyili asosida, yangi tizim yo'lga qo'yish" deb nomlangan yo'nalishining amalga oshirish mexanizmi quyidagilar kiradi.

1. Investisiyalar va tashqi savdo vazirligi Hududlar iqtisodiy salohiyatini chuqur tahlil qilgan holda investisiya loyihalarini amalga oshirish va monitoring qilish hamda eksportni rag'batlantirish bo'yicha "tuman (shahar)-viloyat-respublika" tizimida ishlovchi Loyiha guruhlari faoliyatini tashkil etish bo'yicha Hukumat komissiyasi bayoni loyihagini ishlab chiqish.

Bayon loyihasida respublikaning tuman va viloyatlarida hududning iqtisodiy salohiyatini chuqur tahlil qilib, istiqbolli loyihalarni ishlab chiquvchi "Loyiha guruhi" tashkil etilishini ko'zda tutish.

2. Har bir viloyatda loyihalarni moliyalashtirish uchun To'g'ridan-to'g'ri investisiyalar jamg'armasi ishtirokidagi "Xolding kompaniya" tashkil etish va uning faoliyati bo'yicha aniq tartib ishlab chiqish.

26-maqсадning "2026-yilgacha xorijiy va mahalliy investisiyalarni jalb etish strategiyasini ishlab chiqib, amalga oshirish" deb nomlangan yo'nalishining amalga oshirish mexanizmi quyidagilar kiradi.

1. O'zbekiston Respublikasining 2026-yilgacha mo'ljallangan xorijiy va mahalliy investisiyalarni jalb qilish strategiyasini ishlab chiqish maqsadida, vazirlik va idoralar, hamda xorijiy konsultantlardan tashkil topgan ishchi guruhni shakllantirish.

2. Strategiya loyihasini ishlab chiqishda asosiy ustuvorliklarni quyidagilarga qaratish:

- pandemiya sababli dunyoda investisiya bozorida vujudga kelayotgan o'zgarishlar tahlili, ehtimoli tendensiyalarni tahlil qilish;

- investisiyalar uchun vujudga keladigan keskin raqobatga qarshi choralar;

- xorijiy investisiyalarni jalb qilishning yangi samarali mexanizmlari;

- ichki investisiya resurslarini rag'batlantirish mexanizmlari;

- mamlakatda reinvestisiya darajasini oshirish chora tadbirlari;

- hududlardagi investisiya ko'rsatkichlaridagi disproporsiyalarni qisqartirish, ustuvor rivojlantirish mexanizmlarini ishlab chiqish;

3. Strategiya loyihasini vazirlik, idoralar bilan kelishib Vazirlar Mahkamasiga kiritish.

26-maqсадning "Davlat-xususiy sheriklik asosida energetika, transport, sog'liqni saqlash, ta'lim, ekologiya, kommunal xizmatlar, suv xo'jaligi va boshqa sohalarga 14 mlrd AQSh dollari investisiyalarni jalb etish" deb nomlangan yo'nalishining amalga oshirish mexanizmi quyidagilar kiradi.

2022 - 2026 yillardagi vazifalardan kelib chiqqan holda davlat-xususiy sheriklik tamoyili asosida hamda O'zbekiston Respublikasi Prezidenti va Vazirlar Mahkamasining qarorlariga muvofiq amalga oshiriladigan ustuvor islohotlar bo'yicha quyidagi davlat-xususiy sheriklik loyihalarini amalga oshirish, shu jumladan:

1-jadval. 2022-2026 yillarda amalga oshiriladigan davlat-xususiy sheriklik loyihalari [1]

Energetika sohasida DXSh qonunchiligi asosida jami summasi	3 147 mln AQSh dollariga teng bo'lgan 9 ta DXSh loyihalari;
Transport sohasida DXSh qonunchiligi asosida jami summasi	8 699 mln AQSh dollarga teng bo'lgan 5 ta DXSh loyihalari;
Sog'liqni saqlash sohasida DXSh qonunchiligi asosida jami summasi	275 mln AQSh dollariga teng bo'lgan DXSh loyihalari;
Ta'lim sohasida DXSh qonunchiligi asosida jami summasi	380 mln AQSh dollariga teng bo'lgan 4 ta DXSh loyihalari;
Ekologiya sohasida DXSh qonunchiligi asosida jami summasi	338,4 mln AQSh dollariga teng bo'lgan 33 ta DXSh loyihalari;
Kommunal xizmatlar sohasida DXSh qonunchiligi asosida jami summasi	975 mln AQSh dollariga teng bo'lgan 5 ta DXSh loyihalari;
Suv xo'jaligi sohasida DXSh qonunchiligi asosida jami summasi	40,3 mln AQSh dollariga teng bo'lgan 31 ta DXSh loyihalari.

26-maqсадning "Hududlarda sanoat va infratuzilmani rivojlantirish uchun, "Taraqqiyot banki" tashkil etish" deb nomlangan yo'nalishining amalga oshirish mexanizmi quyidagilar kiradi.

1. Xalqaro moliya institutlar bilan O'zbekiston taraqqiyot banki tashkil etish bo'yicha konsultativ maslahat olish.

2. O'zbekiston taraqqiyot banki tashkil etish bo'yicha idoralararo ishchi guruh tashkil etish va takliflar ishlab chiqish.

3. O'zbekiston taraqqiyot bankini tashkil etish bo'yicha qaror loyihasini ishlab chiqish.

26-maqsadning "Respublika hududlari va xorijiy mamlakatlar biznes vakillarini o'zaro tashqi iqtisodiy aloqalarni o'rnatish, jumladan Sirdaryo viloyati Xitoy Xalq Respublikasi, Surxondaryo viloyati Rossiya Federatsiyasi hamda Jizzax viloyati Hindiston bilan investisiya va tashqi savdo aloqalarni rivojlantirish" deb nomlangan yo'nalishining amalga oshirish mexamizmiga quyidagilar kiradi.

1. Ishlab chiqilgan tayyor biznes loyihalar portfellarini xorijlik hamkorlarga taqdim etish.

2. Hududga birlashtirilgan davlatlardagi yirik kompaniyalar uchun viloyat salohiyatini to'liq yoritish hamda investorlarni viloyatga tashriflarini amalga oshirishda ko'maklashish.

3. Hududga birlashtirilgan elchixonalar bilan hamkorlik qilish yuzasidan amaliy chora-tadbirlar dasturini ishlab chiqish va tasdiqlash.

26-maqsadning "Surxondaryo viloyatida Investitsiyalar va tashqi savdo vazirining o'rinbosari boshchiligidagi respublika darajasidagi masalalarni hal qilish vakolatiga ega "Investorlarga ko'mak markazi" tashkil etish" deb nomlangan yo'nalishining amalga oshirish mexamizmiga quyidagilar kiradi.

"Investorlarga ko'mak markazi"ni tashkil etish bo'yicha qaror loyihasini ishlab chiqish.

Bunda:

Markaz faoliyatini investor va tadbirkorlar uchun "Yagona darcha" tamoyili asosida tashkil qilish;

Markazga tadbirkorlik va eksportni qo'llab quvvatlash jamg'armalarini ajratish, ruxsatnomalar berish kabi masalalarni hal etish vakolatlarini berishni nazarda tutish.

26-maqsadning "Navoiy kon-metallurgiya kombinati tomonidan "Biznesga ko'maklashish markazi" tashkil etib, tadbirkorlarni biznes yuritishga o'rgatish" deb nomlangan yo'nalishining amalga oshirish mexamizmiga quyidagilar kiradi.

"Biznesga ko'maklashish markazi"ni tashkil etish bo'yicha Hukumat qarorini ishlab chiqish va O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi kiritish.

26-maqsadning "Toshkent shahrida "Ilg'or loyihalar va injiniring Markazi"ni tashkil qilish" deb nomlangan yo'nalishining amalga oshirish mexamizmiga quyidagilar kiradi.

"Ilg'or loyihalar va injiniring markazi"ni tashkil etish bo'yicha Hukumat qarori loyihasini ishlab chiqish.

Bunda:

markazni Investitsiyalar va tashqi savdo vazirligi qoshidagi Loyihalarni ishlab chiqish markazi xodimlarining umumiy soni doirasida tashkil etish;

mahalliy va xalqaro loyiha institutlari bilan hamkorlikni yo'lga qo'yish;

sifatli loyiha hujjatlarini ishlab chiqish bo'yicha mutaxassislar tayyorlashni ko'zda tutish.

26-maqsadning "Toshkent shahrining har bir tumanida "Innovasiya va texnologiya markazlari" faoliyatini yo'lga qo'yish" deb nomlangan yo'nalishining amalga oshirish mexamizmiga quyidagilar kiradi.

1. "Innovasiya va texnologiya markazi"ni tashkil etish bo'yicha tegishli qaror loyihasini ishlab chiqish va O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasiga kiritish.

2. "Innovasiya va texnologiya markazi" faoliyatini samarali tashkil etish uchun reglament va "uslubiy qo'llanmalar" ishlab chiqish, tasdiqlash.

3. Tuman hokimliklari binolarida "Innovasiya va texnologiya markazi" uchun maxsus xonalar ajratish hamda mahalliy byudjet mablag'lari hisobidan zarur kompyuter texnikasi, aloqa vositalari, internet va boshqa zarur jihozlar bilan ta'minlash.

26-maqsadning "Toshkent shahrida 2022-yildan boshlab har yili "Toshkent xalqaro investisiya Forumi" o'tkazib borish" faoliyatini yo'lga qo'yish" deb nomlangan yo'nalishining amalga oshirish mexamizmiga quyidagilar kiradi.

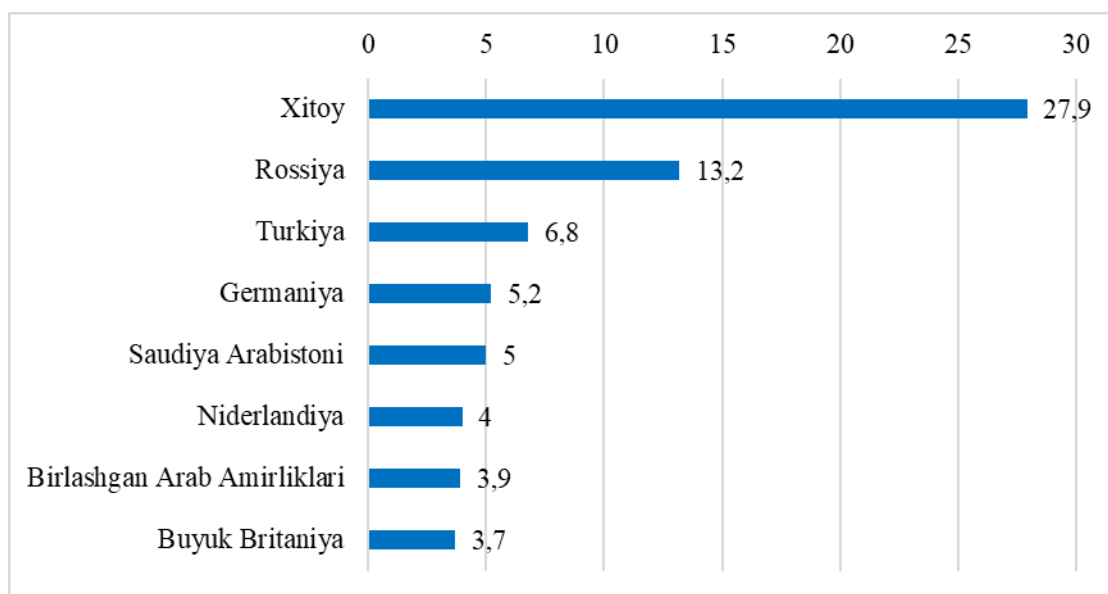
1. "Toshkent xalqaro investisiya Forumi" o'tkazish bo'yicha hukumat qarori loyihasini tayyorlash va Vazirlar Mahkamasiga taqdim etish.

2. "Toshkent xalqaro investisiya Forumi"ni o'tkazish.

Investisiya kiritayotgan 50 dan ortiq mamlakatdan Xitoy, Rossiya, Turkiya, Qozog'iston va Janubiy Koreya yetakchilik qilmoqda. Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar ulushi asosan iqtisodiyotning sanoat (30,6%) va savdo (28,5%) sohalariga to'g'ri keladi. Chet el kapitali ishtirokidagi korxonalarda rasman band aholining 6%i faoliyat yuritadi, biroq ushbu korxonalarining ishlab chiqarishdagi ulushi 15%ni, asosiy kapitalga investitsiyalardagi ulushi yesa 24%ni tashkil yetadi.

Statistik tahlilni o'tkazish maqsadlarida asosiy kapitalga xorijiy investitsiyalar quyidagi asosiy kesimlarda shakllanadi: qo'yilma turlari; texnologik; takror ishlab chiqarish tarkiblari; iqtisodiy faoliyat turlari; moliyalashtirish manbalari bo'yicha.

Chet el investitsiyalari – asosan kelgusida foyda olish maqsadida, O'zbekiston Respublikasi hududidagi korxonalar va tashkilotlarga kiritilgan chet el kapitali. Mamlakatimizda yuqori ulushga yega bo'lgan 8 ta investor-mamlakat bo'yicha asosiy kapitalga xorijiy investisiya va kreditlar, jamiga nisbatan % dagi ulushi 69,7 %ni tashkil etadi.



2-rasm. Mamlakatimizda 2024-yilda asosiy xorijiy investisiya ulushiga ega bo'lgan hamkor davlatlar [9,10]

Xorijiy investorlar – yuridik va jismoniy shaxslar bo'lib, qarorlarni qabul qiluvchi va o'z mablag'lari, qarz mablag'lari yoki jalb qilingan mablag'larni investisiya ko'rinishida investision loyihalarga kiritishni amalga oshiruvchi hamda ulardan maqsadli foydalanilishini ta'minlab beruvchi investision faoliyat subektlari hisoblanadi.

To'g'ridan to'g'ri xorijiy investisiyalar – ustav kapitalda 10 foizdan kam bo'lmagan ulushga ega xorijiy investorning moliyaviy va nomoliyaviy qo'yilmalaridir. O'zbekiston respublikasida hududlar kesimida asosiy kapitalga xorijiy investisiyalar va kreditlar 3 ta mezon bo'yicha klassifikatsiya qilinadi. Bular:

To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investisiyalar

O'zbekiston Respublikasi kafolati ostida xorijiy kreditlar

Kafolatlanmagan boshqa investisiya va kreditlar

Mamlakatimizda xorijiy investorlar uchun qulay investisiya muhiti yaratilishi natijasida asosiy kapitalga investisiyalarda chet el investisiyalari va kreditlarining ulushi yildan-yilga ortib bormoqda (3.2-jadval).

2-jadval. O'zbekistonda asosiy kapitalga investisiyalarda chet el investisiyalari va kreditlari, mlrd.so'm [9,10]

Yillar	Asosiy kapitalga investisiyalar hajmi, mlrd.so'm	Asosiy kapitalga investisiyalarda chet el investisiyalari va kreditlarining ulushi, %	2023 yilgi narxlarida hisoblangan asosiy kapitalga o'zlashtirilgan chet el investisiyalari va kreditlari, mlrd.so'm (milliy valyuta ekvivalentida)
2010	16463,7	26,4	4346,417
2011	19500	19,8	3861
2012	24455,3	19	4646,507
2013	30490,1	18,1	5518,708
2014	37646,2	18,5	6964,547
2015	44810,4	18,5	8289,924
2016	51232	20,7	10605,02
2017	72155,2	23,8	17172,94
2018	124231,3	24,3	30188,21
2019	195927,3	43,6	85424,3
2020	210195,1	42,7	89753,31
2021	239552,6	42,3	101330,7
2022	266240	42,8	113950,7
2023	356071,4	56,7	201892,5

Endi 2-jadval ma'lumotlarini YAIM deflyatori asosida inflyasiyadan tozalab, real ko'rsatkichlarni hisoblaymiz (3-jadval).

3-jadval. 2023-yilgi narxlarda hisoblangan YAIM va asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investitsiyalar hajmi, mlrd, so'm [9,10]

Yillar	Asosiy kapitalga o'zlashtirilgan chet el investitsiyalari va kreditlari, mlrd. so'm	YAIM deflyatori bilan bog'liq inflyasiya sur'ati, %	YAIM deflyatori, %	2023 yilgi narxlarda hisoblangan asosiy kapitalga o'zlashtirilgan chet el investitsiyalari va kreditlari, mlrd.so'm (milliy valyuta ekvivalentida)	t (vaqt omili)
2010	4346,417	19,9	16,0	27085,25	1
2011	3861	21,6	19,5	19782,13	2
2012	4646,507	15,4	22,5	20629,97	3
2013	5518,708	12,0	25,2	21879,54	4
2014	6964,547	14,0	28,8	24215,53	5
2015	8289,924	10,5	31,8	26084,74	6
2016	10605,02	8,9	34,6	30642,19	7
2017	17172,94	19,1	41,2	41662,08	8
2018	30188,21	25,9	51,9	58171,19	9
2019	85424,3	17,6	61,0	139973,2	10
2020	89753,31	10,6	67,5	132971,5	11
2021	101330,7	13,7	76,7	132035	12
2022	113950,7	14,5	87,9	129675,9	13
2023	201892,5	13,8	100,0	201892,5	14

Keyinchilik mamlakatda asosiy kapitalga investitsiyalarda chet el investitsiyalari va kreditlari miqdorini natijaviy ko'rsatkich sifatida ekonometrik modelga kiritdik va "Y" bilan belgiladik. Funktsiyaga ta'sir etuvchi omil sifatida t – vaqt omili (yillar) qabul qilindi. O'zbekiston Respublikasi Statistika qo'mitasining 2010-2023-yillardagi yuqorida ko'rsatilgan ma'lumotlar asosida Misrosoft Excel dasturida quyidagi ekonometrik model hisoblandi.

4-jadval. Regressiya tenglamasi natijalari [10]

Regression statistika a)	
Ko'p miqdorli R	0,888
R-kvadrat	0,789
Norma R-kvadrat	0,772
Sandart xatolik	29404,683
Kuzatuvlar	14

Yuqoridagidan ko'rishimiz mumkinki, R bu korrelyasiya koeffitsiyenti bo'lib, u omillar o'rtasidagi bog'lanish zichligini ko'rsatadi. Ya'ni, vaqt omili va asosiy kapitalga investitsiyalarda chet el investitsiyalari va kreditlari miqdori o'rtasidagi bog'lanish zichligi boshqa shart-sharoitlar o'zgarimas bo'lgan holatda 0,888 ga teng ekan. Bu ko'rsatkich ushbu omillar o'rtasida kuchli bog'lanish bor ekanligini ko'rsatadi.

Dispersion analiz				b)
	df	SS	MS	F
Regressiya	1	3,89E+10	3,89E+10	44,95946
Qoldiq	12	1,04E+10	8,65E+08	
Jami	13	4,92E+10		

s)

	Koeffitsiyentlar	Standart xatolik	t-statistika	Past 95%	Yuqori 95%
Ozod had (a)	-26131,53	16599,49	-1,57	-62298,7	10035,66
O'zgaruvchi (t)	13071,83	1949,51	6,71	8824,209	17319,45

Misrosoft Excel dasturidagi hisob-kitoblar natijasida quyidagi ekonometrik modelni tuzdik.

$$Y = -26131,53 + 13071,83 \times X1$$

$$R = 0,888 \quad D = R^2 = 0,789 \quad F = 44,96$$

Modeldan ko'rinib turibdiki, vaqt omilining 1 yilga o'sishi va asosiy kapitalga investisiyalarda chet el investisiyalari va kreditlari miqdorining 13071,83 mlrd.so'mga oshishiga olib kelar ekan.

Endi vaqt omili (yillar)ni modelga kiritib, asosiy kapitalga investisiyalarda chet el investisiyalari va kreditlari miqdorini istiqbolli davr uchun o'sish sur'atlarini aniqlaymiz (3.5-jadval).

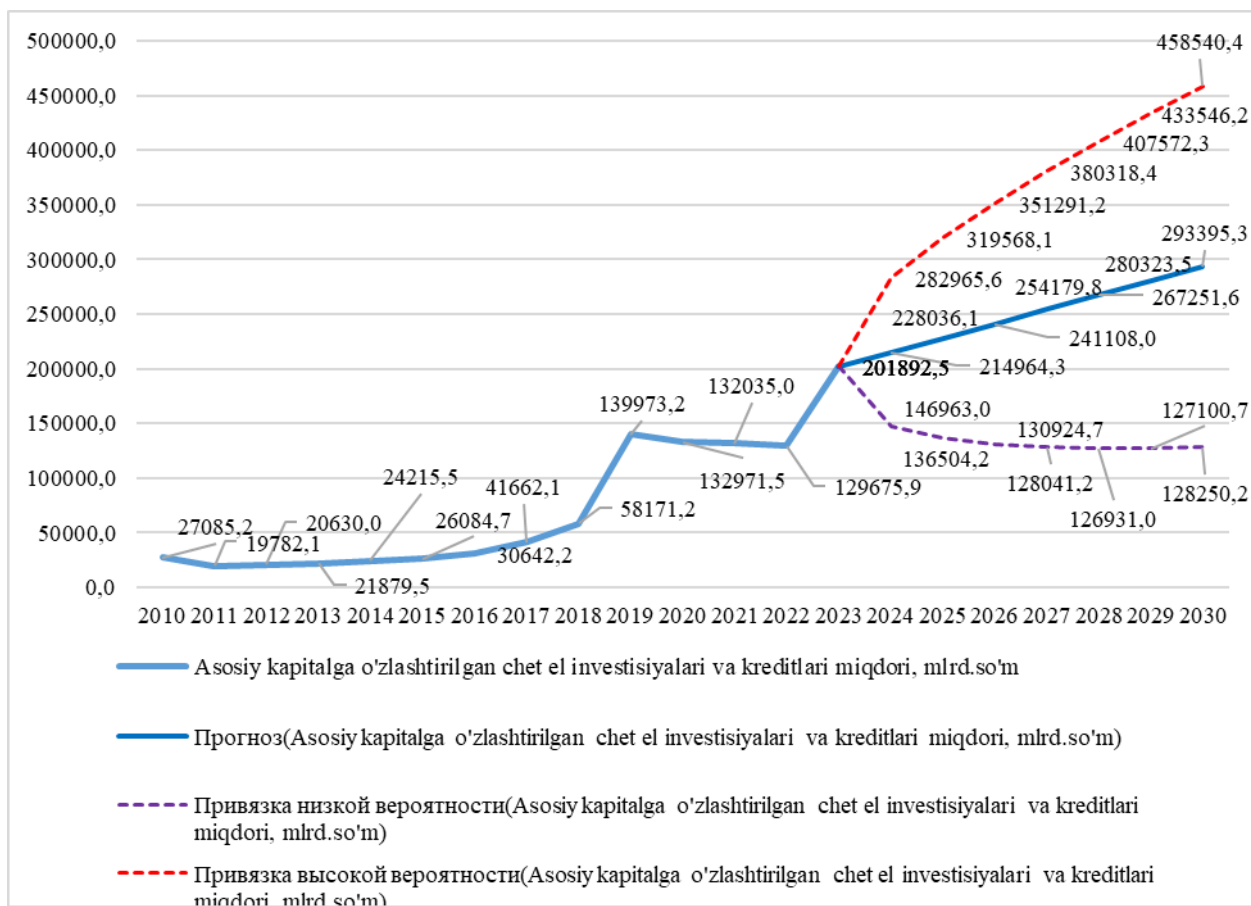
5-jadval. O'zbekistonda asosiy kapitalga investisiyalarda chet el investisiyalari va kreditlari miqdorining istiqbolli uchun prognoz ko'rsatkichlari [10]

Yillar	t	2023 yilgi narxlarida hisoblangan asosiy kapitalga o'zlashtirilgan chet el investisiyalari va kreditlari, mlrd.so'm (milliy valyuta ekvivalentida)
2024	15	169945,9
2025	16	183017,7
2026	17	196089,6
2027	18	209161,4
2028	19	222233,2
2029	20	235305,1
2030	21	248376,9

Jadvaldan ko'rinib turibdiki, bizning hisob-kitoblarimiz bo'yicha asosiy kapitalga investisiyalarda chet el investisiyalari va kreditlari miqdorining oshishi keyingi etti yillikda barqaror yuqori o'sish tendensiyasiga ega bo'ladi. 2030-yilga borib 2023-yilgi narxlarida hisoblangan asosiy kapitalga o'zlashtirilgan chet el investisiyalari va kreditlari miqdori (milliy valyuta ekvivalentida) 248376,9 mlrd.so'mni tashkil etadi.

2024-2030-yilgacha asosiy kapitalga o'zlashtirilgan chet el investisiyalari va kreditlari miqdorining yillik o'rtacha qo'shimcha o'sish sur'ati 6,78 foizni tashkil etib, $(1,067845861^7 = 1,583288221)$ 1,6 barobarga yaqin oshishiga olib keladi.

Misrosoft Excel dasturida "List prognoza" funksiyasidan foydalangan holda prognozni amalga oshiradigan bo'lsak, u holda optimistik va pessimistik ssenariylar uchun ham prognozni amalga oshirishimiz mumkin (3-rasm).



3-rasm. O'zbekistonda asosiy kapitalga investitsiyalarda chet el investitsiyalari va kreditlarining optimistik va pessimistik ssenariylar uchun prognoz qiymatlari [10]

3-rasmdan ko'rinib turibdiki, asosiy kapitalga investitsiyalarda chet el investitsiyalari va kreditlarining ulushi 2030-yilda optimistik ssenariyga ko'ra 458540,4 mlrd.so'mni, pessimistik ssenariyga ko'ra esa 128250,2 mlrd. so'mni tashkil etadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlash avvalo mamlakatda oqilona investisiya siyosatini yuritishga bog'liq. Davlat investisiya siyosatini yuritishdan ko'zlanadigan maqsadlardan biri doimiy ravishda xorijiy investorlar uchun qulay investisiya muhiti yaratishdir. Hozirgi kunda O'zbekistonda investorlar uchun shunday qulay muhit yaratilgan. Investorlarning huquqlarini himoya etish va ularni rag'batlantirish tizimi shular jumlasiga kiradi.

Investisiya muhiti – murakkab, keng qamrovli tushuncha hisoblanadi. Uning murakkabligi shundan iboratki, investisiya muhiti mamlakat yoki hududda investisiya faoliyatini amalga oshirishga asos bo'ladigan shart-sharoitlarni yuzaga keltiruvchi siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy xarakterdagi omillar bilan bog'liq holda shakllanadi. Mamlakat investisiya muhitini hududiy, mahalliy korxonalar, tarmoq va sektorlar investisiya muhitiga ajratish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 28 yanvardagi "2022 — 2026 yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-son Farmoni
2. Ковалев В.В. и др. Инвестиции : учебник. – М.: ТК Велби, Изд. Проспект, 2005. – 444 с.
3. Инвестиционная деятельность: учебное пособие / Н.В. Киселева, Т.В. Боровикова, Г.В. Захарова и др.; под ред. Г.П. Подшиваленко и Н.В. Киселевой. – 2-е изд., стер. – М.: КНОРУС, 2006. – 432 с.
4. Бродский М.Н., Костенко С.И. Инвестиции как источник конкурентоспособности // Ученые записки Института права С.Петербургского государственного университета экономики и финансов. / Под ред. А.А.Ливревского. – СПб, 2001. Вып. 6. С.95.
5. Пинали Э. Инвестиционный климат и частный сектор. // Экономическое обозрение. 2005. № 9, стр.42-43.
6. Турсунов Б. Внешнеэкономическая деятельность и привлечение иностранных инвестиций. - Курс лекций. Т.:Узбекистон, 1995.-с.45.

7. Imomov H.H. Investitsiyalarni tashkil etish va moliyalashtirish: O‘quv qo‘llanma. – T.: - TDIU, 2010.
8. Vaxabov A.V., Xajibakiev Sh.X., Muminov N.G. Xorijiy investitsiyalar. O‘quv qo‘llanma. – T.: “Moliya”, 2010. – B. 174
9. O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi (stat.uz) ma‘lumotlari
10. Muallif ishlanmasi



**TOSHKENT DAVLAT
IQTISODIYOT UNIVERSITETI**

IV GLOBAL VA MILLIY IQTISODIYOT TRENDLARI: “O‘ZBEKISTON – 2030” STRATEGIYASI FORUMI

YASHIL IQTISODIYOT VA TARAQQIYOT

Ilmiy elektron jurnal

(MAXSUS SON)

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o‘g‘li

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali 03.11.2022-yildan O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug‘bek tumani
Kumushkon ko‘chasi, 26-uy.

TASHKENT STATE
UNIVERSITY OF ECONOMICS

23-24

OCTOBER
2030

23-24
OCTOBER
2025

1st CONFERENCE:
DIRECTIONS FOR ENSURING
SUSTAINABLE ECONOMIC
GROWTH IN THE CONTEXT OF
TRANSITION TO A GREEN ECONOMY

3RD CONFERENCE:
MACHINE LEARNING AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE:
A NEW APPROACH TO ECONOMETRIC ANALYSIS

CONFERENCE "GLOBAL
AND NATIONAL ECONOMIC
TRENDS"

UZBEKISTAN
STRATEGY
23-24 OCTOBER

- ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND DIGITAL TECHNOLOGIES
- ECONOMETRICS AND BUSINESS ANALYTICS
- DATA SCIENCE (DATABASES)
- DIGITAL GOVERNMENT
- DIGITAL TRANSFORMATION
- ECONOMIC STATISTICS
- QUANTITATIVE MEASUREMENT OF THE ECONOMY

2nd CONFERENCE:
BANKING AND
FINANCIAL SYSTEM AND
DIRECTIONS FOR DEVELOPING
THE PRIVATE SECTOR

23-24 2025
OCTOBER

- Makroiqtisodiy barqarorlik
- Yashil iqtisodiyotda mehnat bozori
- Jahon iqtisodiyoti va xalqaro iqtisodiy munosabatlar
- Yashil investitsiya va kreditlash
- Yashil texnologiyalar
- Eko turizm
- Yashil innovatsiyalar

СТРАТЕГИЯ
«УЗБЕКИСТАН –2030»

23-24 2025
OCTOBER

- Makroiqtisodiy barqarorlik
- Yashil iqtisodiyotda mehnat bozori
- Jahon iqtisodiyoti va xalqaro iqtisodiy munosabatlar
- Yashil investitsiya va kreditlash
- Yashil texnologiyalar
- Eko turizm
- Yashil innovatsiyalar

strategy2025.tsue.uz

YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH
SHAROITIDA BARQAROR IQTISODIY
O'SISHNI TA'MINLASH YO'NALISHLARI

2030

<https://strategy2025.tsue.uz/>

TASHKENT STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS ФОРУМ UZBEKISTAN STRATEGY



ISSN: 2992-8982

Elektron pochta: sq1141983@gmail.com

Telefon: +998 93 124 57 11

Sayt: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Telegram: https://t.me/taraqqiyot_va_talim_uz

ISBN 978-9910-8110-8-1



9 789910 811081

CONFERENCE "GLOBAL
AND NATIONAL ECONOMIC
TRENDS"

1st CONFERENCE:
DIRECTIONS FOR ENSURING
SUSTAINABLE ECONOMIC
GROWTH IN THE CONTEXT OF
TRANSITION TO A GREEN ECONOMY

2030
UZBEKISTAN
STRATEGY

BANK-MOLIYA TIZIMI
VA XUSUSIY SEKTORNI
RIVOJLANTIRISH
YO'NALISHLARI